

januari 2020. Zesde jaar

Blad zonder naam

Periodiek van schaakvereniging EsPion

EsPion wenst je een voorspoedig 2020

Tweeduizendtvingt, da's best een mooie rating voor een clubschaker.

- o - 0 - o -

Een goed begin: waar anders dan bij schakers? Moskou, King Salman World Chess Rapid Championship 2019. FotoMaxim Chernavsky/Xinhua/IANS.

- o - 0 - o -

Zomergast doet het ook in de winter

Magnus Carlsen mag de beste van de wereld zijn, de beste van Amsterdam is toch zeker Hing Ting Lai. Won hij eind oktober nog Eijgenbrood, op de laatste zondag van 2019 werd hij voor de vijfde maal in zes jaar tijd gekroond tot blitzkampioen van Amsterdam. Bravo! We zien hem graag terug op Torendael aanstaande zomer!

Deden er nog EsPionners mee? Ja. Maar ons grootste talent (Robert) was slechts toeschouwer, en onze regerend clubblitzkampioen (Johan) lag thuis bij te komen van een griep. Wel actief waren Dick (6 uit 13), Meindert (4½ uit 13) en ondergetekende (ook 4½ uit 13). Laten we het er maar op houden dat meedoen belangrijker is dan winnen.

Marcel

Deze editie is bestemd voor:

Liefhebbers
van schaak
en gezelligheid

Grootmeester kan de pot op

Een jammerlijk einde: Igors Rausis kwam uit Oekraïne, speelde niet al te opvallend voor Letland, Bangladesh en Tsjechië en werd grootmeester in 1992. Al doende werd hij de oudst actieve speler. Wel opvallend: recent beklom hij zomaar met grote sprongen de wereldranglijst. Dankzij Chess 24.

In de zomer van 2019 moest Igors tijdens het Straatsburg Open hoognodig naar het toilet. "Ach", zei hij nadat hij was betrapt, "elke andere speler had ook een telefoon bij zich. Ook de man die mij fotografeerde."

De komende zes jaar mag Igors nog wel spelen, Halma.

- o - 0 - o -

Schaakstukken 3: Dubrovnik 1950

In de septembereditie van het BZN schreef ik over schaakstukken van het model Bled-Zagreb-Belgrado 1959. Ik besloot het artikelje als volgt:

“Een model dat door vele verzamelaars nóg mooier gevonden wordt dan BZB59 is Dubrovnik 1950, een spel dat door Peter Poček speciaal voor de schaakolympiade van dat jaar ontworpen werd. Het was het favoriete model van Bobby Fischer en er valt veel over te vertellen maar dat doe ik pas als ik een exemplaar van dit spel te pakken heb gekregen. Dat zal niet meeval-len, originele stukken zijn niet te betalen en zelfs de replica’s zijn duur. Maar ik blijf zoeken. Wordt vervolgd.”

In de feestmaand december heb ik van mijn zussen geen cadeaus maar geld gekregen en dat kwam zeer goed uit want op bol.com vond ik een schaakspel dat de naam ‘Bobby Fischer’ droeg. Eén blik was genoeg: dit was het model Dubrovnik 1950! Weliswaar was het behoorlijk duur (€ 170) maar dankzij de bijdragen van mijn zussen en de dertiende maand van mijn werkgever waren de kosten met succes te bestrijden.

In 1950 werd de negende schaakolympiade in Dubrovnik (toenmalig Joegoslavië) gehouden. Er deden zestien landen mee (84 spelers), het gastland won (de Sovjet-Unie deed niet mee), Argentinië pakte het zilver, West-Duitsland het brons. Nederland - met Euwe, van Scheltinga, Prins, Cortlever, Kramer en een piepjonge Hein Donner - werd vijfde.

De Joegoslaven hadden speciaal voor dit toernooi de schilder en beeldhouwer Peter Poček gevraagd een nieuw model te ontwerpen. Religieuze of feodale symbolen als kruizen en kronen waren in het communistische Joegoslavië natuurlijk verboden en dus kregen de koningen en de dames eenvoudige bolletjes. De stukken, stoer maar toch elegant, hadden een brede voet om de stabiliteit te vergroten (de stukken waren niet verzwaard) en waren van maat 5 (koningshoogte 9 cm, geschikt voor een veldgrootte van 55 millimeter). De lopers hadden topjes (‘filials’) van tegengestelde

kleur, ze hadden geen inkeping. Bisschops-mijters waren vanzelfsprekend niet toegestaan, de overige stukken waren gebaseerd op het Stauntonmodel. Het resultaat was, zoals je hierboven ziet, oogstrelend.

Het was het favoriete schaakspel van Bobby Fischer: “This is the best set I have ever played on. It is marvellous”. Er zijn talloze foto’s en video’s waarop Fischer dit spel gebruikt om te analyseren en toen hij in 1992 zijn tweede match tegen Boris Spassky speelde vroeg hij of dit spel gebruikt kon worden. Dat had nog wel wat voeten in de aarde want er waren maar vijftig sets geproduceerd, maar na enig zoeken vonden de Joegoslaven een verzamelaar die een spel ter beschikking stelde.

Het Dubrovnikmodel heeft behoorlijk wat navolgers gehad, onder allerlei namen. Bled-Zagreb-Belgrado 1959 was er op gebaseerd en er bestaat ook een goedkopere uitvoering onder de naam ‘Yugoslavia’. In de late jaren zestig ontwierp de Kroatische cartoonist Andrija Maurović een vereenvoudigde versie die de naam ‘Dubrovnik 1970’ kreeg. Fischer kocht een exemplaar.

Het originele model is altijd zeer populair gebleven in Oost-Europa, zij het in de goedkope plastic uitvoering.

Vanwege de grote vraag zijn verschillende producenten replica’s gaan vervaardigen. Gregor Novák van de Slowaakse firma Noj biedt handgemaakte spellen aan maar de prijzen liggen rond de € 600.

Ook House of Staunton (duur) biedt een eigen variant aan. En nu is er dus bol.com Ik zag dat nu op de site staat dat het spel niet meer leverbaar is, dus ik had de laatste/enige set te pakken.

Ik wil niet al te precieus overkomen, maar schaken met mooi materiaal verhoogt de spelvreugde en dus heb ik besloten gedurende de voorjaarscompetitie mijn eigen stukken mee te nemen: mijn clubgenoten verdienen het zelf te ervaren hoe prettig deze stukken in de hand liggen.

De Wedstrijden

EsPion - KNSB Klasse 5E

Op zaterdag 23 november is het een aangepaste thuiswedstrijd. 5½ - 2½.

Tegen Boven IJ 1

Dick van der Eijk	1
Constantijn Dekker	1
Pieter Pelleboer	½
Eric Junge	0
Rudolf van Velden	1
Johan Metz	1
Frank Steensma	1
Tim van Daalen	0

In Meervaart wordt het zaterdag 14 december in een uitwedstrijd 4 - 4.

Tegen Caïssa 5

Vincent van den Eijnde	½
Dick van der Eijk	0
Constantijn Dekker	0
Roald Wastiaux	0
Henk Enserink	1
Tim van Daalen	½
Johan Metz	1
Frank Steensma	1

De vierde ronde op zaterdag 1 februari is een thuiswedstrijd (in West) tegen LSG 6.

EsPion 1 - SGA Klasse 1B

Donderdag 12 december verschuilen onze acht zich thuis achter de zuilen. 3½ - 4½.

Tegen Laurierboom - Gambiet 1

Constantijn Dekker	1
Roland Wastiaux	0
Rudolf van Velden	0
Henk Enserink	1
Pieter Pelleboer	½
Willem Alpherts	1
Johan Metz	0
Frans Kerkhoff	0

Maandag 17 februari gaat het team op bezoek bij De Wachter 1.

EsPion 2 - SGA Klasse 2B

Donderdag 21 november loopt het thuis niet goed af. 2½ - 5½.

Tegen VAS 4

Peter Urbanus	0
Mart Ran	0
Ric Wieringa	½
Willem Alpherts	½
Frans Kerkhoff	0
Johan Metz	0
Tim van Daalen	1
Harrie Boom	½

Dinsdag 17 december. Uit. 4½ - 3½.

Tegen Pegasus Amstelveen 1

Dick van der Eijk	1
Ric Wieringa	0
PeterUrbanus	1
Tim van Daalen	0
Willem Alpherts	½

Harrie Boom	½
Frans Kerkhoff	½
Johan Metz	0

Donderdag 27 februari gaat het team op visite bij Amsterdam West 5.

EsPion 3 - SGA Klasse 3B

Op 28 komt een (te) sterke tegenstander op bezoek. 3 - 5.

Tegen Oosten-Toren 3

Alfred Vellekoop	1
Harold van der Laan	0
Frank Steensma	½
David Kips	0
Mick Vaassen	0
Cor Bergveld	0
Eugen Merkul	1
Jos Hillebrand	½

Donderdag 30 januari wordt De Amstel 3 verwelkomd.

EsPion 4 - SGA Viertallen A

Donderdag 16 januari komt het team van De Raadsheer 5 op bezoek.

EsPion - SGA Cup Brons

De volgende match is een uitwedstrijd met en bij De Raadsheer 1.

- o - o - o

Wie, wat en waar

EsPion

Sinds 23 mei 2014. www.espion.amsterdam

Voorzitter:

Ric Wieringa, 0622 - 45 06 20
voorzitter@espion.amsterdam

Secretaris:

Harrie Boom, 020 - 664 91 39
secretaris@espion.amsterdam

Penningmeester:

Henk Enserink, 0633 - 18 78 09
penningmeester@espion.amsterdam
NL43 INGB 0006 5284 13

Bestuurslid externe betrekkingen:

Roland Wastiaux, 020 - 692 43 66
externebetrekkingen@espion.amsterdam

Wedstrijdleider extern:

Henk Enserink, 0633 - 18 78 09
extern@espion.amsterdam

Wedstrijdleider intern:

Harrie Boom, 0640 - 47 42 83
Afmelden tot uiterlijk 18:00 uur
intern@espion.amsterdam

Website

Mick Vaassen, 0629 - 56 63 81
webmaster@espion.amsterdam

Redactie

Materiaal (lieft als Word-bestand)
redactie@espion.amsterdam

Vluchten voor krachteloze krijgers

Veel mensen beschouwen schaken als een sport waarin de logica onverbiddeijk regeert. Rocheren, en passant slaan, minorpromotie en pat zijn de spreekwoordelijke uitzonderingen, frivoliteiten die wat dat betreft detoneren. Dat ze desondanks reglementair geworden zijn, mij hoor je er niet over klagen. Voor avontuurlijke spelers en eindspelcomponisten zijn ze de krenten in de pap.

Hoewel je de spelregels niet te vaak ingrijpend moet veranderen vind ik dat artikel 3.1.3 en artikel 3.9.1 van het FIDE reglement inmiddels dringend aan revisie toe zijn. Eigenlijk begrijp ik niet goed dat deze artikelen al zo lang stand houden en vrijwel niemand ertegen protesteert.

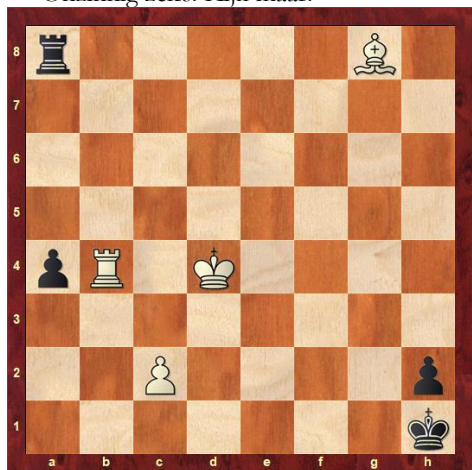
Voordat ik ga vertellen wat die artikelen inhouden - ik neem aan dat niet iedereen ze paraat heeft - wil ik eerst de vraag voorleggen die laat zien hoe belachelijk ze eigenlijk zijn.

Zou jij op de vlucht staan voor een vechtersbaas die een dodelijk wapen op je richt? Als je leven je lief is: ja. Maar als diezelfde persoon in beton gegoten op een sokkel staat, ergens op een gezellig plein in Maastricht?

Vluchten? Kom, je zou wel gek wezen. Je bestelt een biertje en bewondert op een later tijdstip loom het bronzen beeld dat van d' Artagnan met zijn dodelijke floret gemaakt is (zie afbeelding).

Toch is vluchten wat de artikelen 3.1 en 3.9.1 je adviseren te doen, waartoe ze je zelfs verplichten. Om de absurditeit ervan in te zien hoef je bij een gepend stuk enkel te denken aan dit standbeeld in Maastricht. Dat je het gepende stuk niet spelen mag omdat je de eigen koning niet aan schak mag blootstellen: vervelend als het je overkomt, maar acceptabel voor wie de logica aanhangt. Maar dat je moet vluchten voor een machteloos stuk dat niets doen kan omdat het zelf gepend staat, dat je er zelfs mat door gezet kan worden, dat is verre van logisch.

Onzinnig zelfs. Kijk maar.

Met wit aan zet is het volgens de huidige spelregels simpel. 1. Ld5!+ en de stukken kunnen terug in het doosje. **Maar wat als 1. ...Td8 wordt toegestaan als verdediging?** De loper op d5 wordt namelijk op slag een krachteloze krijger die niets uit kan richten, dus ook niet de Koning op de volgende zet slaan.

Oh, dus zwart mag zijn Koning wel schaak laten staan en wit mag om te winnen zijn Koning niet aan schak blootstellen? Inderdaad, want dat laatste is onreglementair (3.9.2). De eerste bepaling is m.i. slechts gekunsteld onreglementair omdat wat de FIDE nu als schak definieert onlogisch verbreed is.

Precies hier zit de crux van het plan. Mijn voorstel zou zijn om het begrip *schaak* anders, lees smaller, te definiëren waardoor de artikelen 3.1.3 en 3.9.1 overbodig worden. Leve de eenvoud! Schak sta je alleen als de Koning op de volgende zet daadwerkelijk geslagen kan worden. En als je het schak niet meer kan opheffen, dan sta je mat.

Terug naar het diagram: ik zou dus willen beweren dat de zwarte koning na 1. Ld5+Td8! niet langer aangevallen wordt en dat zwart zolang deze penning in stand blijft dus met elk willekeurig ander stuk mag spelen, totdat wit de penning van het aanvallende stuk opheft met bij voorbeeld b.v. 2. Kc4.

Denk niet dat het mat gaat met 2. Tb1+, want zwart speelt brutaal 2...Kg2. Ook daar mag hij niet geslagen worden. Maar hoe wint wit wel? Het begint in ieder geval met het ingenieuze 2.Tb8! (2...Txb8? Dan volgt wel 3. Lxh1! omdat de loper nu niet meer gepend is).

Ik snap het best als de FIDE een dergelijk rigoureuze reglementswijziging niet zomaar durft in te voeren, het niet onmiddellijk in beton wil gieten om in de beeldspraak te blijven. Ik stel daarom voor om klein te beginnen, om hier in Nederland toernooien te organiseren om te ontdekken wat de impact zal zijn van de aangepaste regels. Misschien nog beter: een eindspelstudietoernooi organiseren. Componisten zullen aantonen hoeveel rijker het schaken hiermee wordt. Rocheren naar een veld waarop de Koning 'schaak' staat, maar wegens penning niet genomen kan worden, dat mag dan opeens.

Op het internet las ik een historisch verhaal over heldhaftigheid dat de FIDE wellicht kan inspireren om een experiment aan te gaan. Het gaat over Piet Heyn. (Pas) in de negentiende eeuw werd overwogen een standbeeld op te richten voor deze zeeheld. Dat gebeurde in de zeer arme gemeente Delfshaven, waar Heyn geboren was.

De Delfshavenaren Simonis, werkzaam bij de cementfabriek, en de steenhouwer Verhoogh stelden in de zomer van 1867 voor om de komende winter eerst maar eens te beginnen met een sneeuwpop. Maar dan wel een sneeuwpop die goed lijken zou.

Zo gezegd zo gedaan. Maar een ander spoor werd ook uitgezet. De 15-jarige Louis

Lehmann kreeg alvast de opdracht een beeld uit klei te boetsen, met als voorbeeld een portret van Piet Heyn gemaakt door Houbraken.

Eindelijk was er op 8 Januari 1868 voldoende sneeuw gevallen. Verhoogh, samen met Simonis en een zekere Hollink, ook van de cementfabriek, stampten de sneeuw aan in een mal en ja hoor, uiteindelijk stond er de volgende dag in het plantsoen van de kerk een schitterende, zeer goed gelijkende sneeuwpop van Piet Heyn, compleet met plooi kraag, rechtervoet op een kanon en wijzend met een commandostaf.

Vanzelfsprekend kwam men van heinde en ver om deze zeer fraaie sneeuwpop van de zeeheld, Admiraal Piet Heyn te bewonderen. Bij de sneeuwpop werden vlaggen geplaatst en voor de donkere uurtjes lampionnen opgehangen.

Helaas, op 12 Januari 1868 ging het dooiën en bleef er alleen een plas water over van Piet Heyn. En dus nam de Burgemeester van Delfshaven, J.W. Rösener Manz het initiatief voor een echt standbeeld van Piet Heyn.

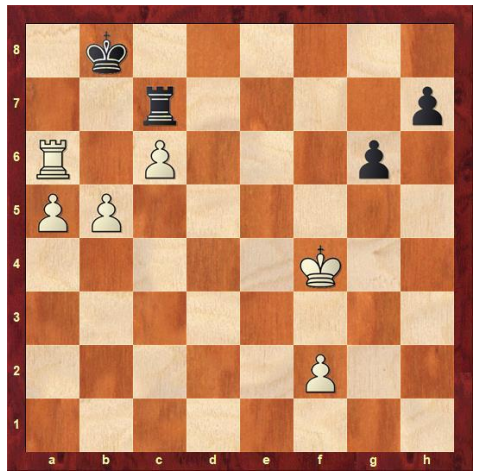
Durft de FIDE het aan om in afwachting van een reglementswijziging een dergelijke sneeuwpop te maken? ARVES zou als proefballon een eindspelstudietoernooi kunnen organiseren waarin de koning niet langer hoeft te vluchten voor krachteloze krijgers. We zijn toch geen dammers die hun plezier ontlenen aan het inventief uitbuiten van andermans verplichtingen? Geef de Koning de vrijheid waar hij recht op heeft, dat lijkt mij in de geest van het spel. Geef hem die vrijheid *terug*, zou ik zelfs zeggen. Want er is duidelijk spanning voelbaar tussen artikelen 3.9.1 en 3.9.2. Ik proef daar gestolde emoties. Het kan niet anders dan dat het ooit beter gesteld geweest is met die bewegingsvrijheid, al was het maar in de hoofden van hen die deze spelregelslag toen verloren hebben.

Henk Enserink

- o - 0 - o -

De surprise van Henk

Schaken tegen Henk Enserink is altijd vuurwerk. Ik herinner me een partij waar zowat alle stukken instonden, heel interessant, maar met een lopende klok bijna ondoenlijk. Vandaag is het Sinterklaas en Henk geeft me een pion als surprise. Mijn stelling is altijd dat je alleen kunt winnen als de ander een fout maakt. Een aantal in de club is het daar niet mee eens: winst is verzekerd als je goede zetten doet. Wel, als de stelling in evenwicht is, is er geen winnende zet, anders was hij niet in evenwicht. Er zijn wel slechte zetten. Ik profiteer dus volop, en kom allengs beter en beter te staan, tot onderstaande stelling. Het kan niet meer stuk. Denk ik. Geconcentreerd blijven spelen.

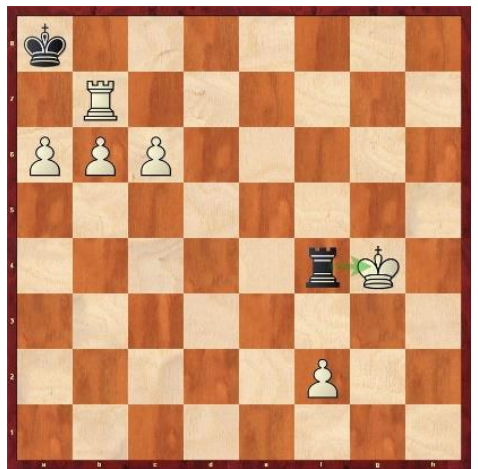

Goed opletten op de h-vrijpion. Die houdt mijn koning op de koningsvleugel, maar de drie pionnen gaan het helemaal maken. Henk dacht daar anders over.

48. ..., Tf7+ 49. Kg3, Ke4 lijkt hier aangewezen, maar de tekstzet is uiteraard speelbaar. 49. ..., Tc7; 50. Kg4, h5+; 51. Kh4, Tc8; 52. Tb6+, Ka8; 53. Tb7, Tf8; 54. Kg3 a6 is beter, maar dit kan ook 55. ..., Tf5; 56. a6, g5; 57. b6

Dat kan prima, maar c7 is drukkender, er dreigt direct mat, zwart moet dit tegenhouden. 58. ..., h4; 59. Kg2, h3; 60. Kxh3, g4; Nog steeds niets in de gaten.

61. Kg3, Tf3; De kroon op Henks werk, het is nog reparabel met Kg2, maar ik zie het niet. 62. Kxg4?!, Tf4!!

Ik ruik nattigheid, en zie wat er dreigt. Verbazing, ongeloof. Ik mag de toren niet pakken, want dan is het pat. **EEN DOLLE TOREN**. Ik speel nog een paar zetten door, maar zie dat mijn koning zich niet kan verschuilen. Ik ken het uiteraard, het komt in de beste kringen voor. Dit is een schaakles die ik nooit meer zal vergeten. Wat een surprise, Henk.

Willem Alpberts

Rappe bejaarden

Sinds enige tijd organiseert de SGA jaarlijks een rapidkampioenschap voor 50-plussers, die voor die gelegenheid “veteranen” worden genoemd. Je kunt je afvragen of er een leeftijdsbegrenzing nodig is. Immers, binnen het amateurschaak is er behalve jeugd en 50-plus alleen nog de heer Metz. Die mag wat mij betreft voortaan met de oudjes meedoen.

Eigenlijk zou ik een jaartje overslaan, want op 19 december stond de thuiswedstrijd van ons viertal KSKK tegen Raadsheer 5 gepland. Maar dankzij de directie van Torendael moest die match worden verzet en kon ik meedoen met de strijd in de Batjanzaal. Gastheer Mustapha had weer heerlijke en prettig geprijsde hapjes en drankjes klaarstaan, terwijl onze eigen Henk Plantfeber met zijn koopwaar voor een gezellige kerstmarktambiance zorgde.

Geschaakt werd er ook, en hoe! Maar liefst drie schaakmeesters gaven acte de présence, van wie Piet Peelen uiteindelijk de sterkste bleek. De beste van EsPion werd, bij afwezigheid van Harrie, onze meervoudige clubkampioen Roland. Hij scoorde 4 punten, een vol punt meer dan Henk en ik. Toeval of niet: Henk en ik hadden de dinsdag ervoor nog tegen elkaar geoefend. Ook toen kwamen we allebei tot 3 punten. Kennelijk zijn we aan elkaar gewaagd.

Hoewel ik relatief gezien een jonkie ben, had ik toch veel moeite om het rappe tempo van mijn tegenstanders bij te benen. Ik kwam dan ook in vrijwel elke partij in tijdnood. Dat was jammer, want voor mijn gevoel speelde ik best goed. In de incrementfase gaf ik 2 keer een dame weg, ging ik 1 keer door mijn vlag (weliswaar in verloren stelling), en moest ik 2 keer remise accepteren in gewonnen stelling, zoals in de laatste ronde: wit Marcel Kusse, zwart Ton Sporang, na 24 zetten zet sta ik er goed voor.

25. **Lxh6** (mijn basistijd is op, ik moet het met 5 seconden per zet doen) **f6** 26. **Lxg7 Kxg7** 27. **exf6+ Pxf6** 28. **Dg5+ Kh7** 29. **Dh4† Kg7** 30. **Te7+ Tf7** 31. **Dg5†** (geeft de winst weg, na Kh8 is 't eeuwig schaak. De fraaie winstzet is **Dxf6+**) **Kh7** (Txf7+ wint, maar ik kan niet meer nadenken en ga voor eeuwig schaak) 32. **Dh4† Kg7** 33. **Dg5† Kh7** 34. **Dh4†** 1/2 -1/2

Lieve kinderen

In deze koude dagen rond kerstmis wil ik het met jullie hebben over de elfstedentocht van 1986. Aan die veertiende elfstedentocht heb ik namelijk mooie herinneringen. Ik heb bem van heel dichtbij meegemaakt. Niet als deelnemer, maar als verslaggever voor de KRO. Dat zat zo. Op maandag 24 februari werd bekend dat die woensdag de tocht zou worden gehouden. Nu had ons blad een sluitingstijd op donderdag om 10 uur. We konden proberen om een artikel met grote foto op de dag van tevoren te maken. Dus trok ik met fotograaf Hans Heus op dinsdagavond richting Leeuwarden. We beginnen met een gesprek om 2 uur 's nachts met Martijn Lindenberg, regisseur van Studio Sport. Hij zegt over de tocht: “Voor iedereen is het duidelijk dat het voor de schaatsers zwaar is, maar niemand denkt aan die radio- en tv-mensen die bij tien graden onder nul hun werk meten doen. Voor de uitzending hebben we meer dan 250 man hier naartoe gehaald, die cameraman of reporter zijn, of werken bij de straalzenders of bij de BRT. Er zijn 38 vaste camera's neergezet langs de route, vier draagbare, 2 in motoren en een in de helikopter. En die komen allemaal samen bij mij in de regiewagen aan de Bonkevaart.” Hij heeft een lange dag voor zich. Om 5 uur is de start. Wij gaan alvast naar de veehal, waar de 16999 deelnemers van start gaan, en we vragen ons af hoe iemand in deze puin hoop ooit nog zijn kleren kan terugvinden. Vervolgens gaan we richting Sneek en Sloten, die nog in het donker liggen. Weinig te zien, behalve in de binnensteden. Daar krijgen de deelnemers een stempel. En daar juicht het publiek iedereen toe, ongeacht of hij kanshebber is of niet. We rijden door naar Bolsward, waar de kopgroep even na achten passeert. Bij de haven staat wat publiek, maar vergeleken bij de rest van Friesland staan ze er verloren bij. Hans Heus ziet wel kans om er een fraaie foto van te maken. Martijn Lindenberg heeft ons aangeraden naar Bartlebiem te gaan, het gebucht dat zijn brug en zijn naam aan de elfstedentocht dankt. Daar heeft Paul Romer de regie. Helaas willen meer mensen naar deze plek. Als we volkomen vastzitten op de smalle weggetjes van het Noordfriesse landschap is de Friese Vaart in de verte te herkennen aan de helikopters die zich er langzaam boven voortbewegen. Later blijkt dat we er niets aan gemist hebben. De mensenmassa's die het gebucht overspoeld hebben beletten ieder uitzicht op de baan. De radio is de enige manier om de tocht te kunnen volgen. Het is wel duidelijk: wie iets van de elfstedentocht wil zien moet thuisblijven.

Marcel

Wouter van Kooten